II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 30 november 1988

inzake de afzetbevorderingsfondsen voor de sectoren pluim- en kleinvee en groenten en fruit in België

(Slechts de tekst in de Franse en de Nederlandse taal is authentiek)

(89/216/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, en met name op artikel 93, lid 2, eerste alinea, en op artikel 12,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 2771/75 van de Raad van 29 oktober 1975 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector eieren (1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 3207/88 (2), en met name op artikel 19, en op Verordening (EEG) nr. 1035/72 van de Raad van 18 mei 1972 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit (3), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 2238/88 (4), en met name op artikel 31, alsmede op de overeenkomstige bepalingen van de overige verordeningen inzake de gemeenschappelijke marktordeningen voor landbouwprodukten,

Na de belanghebbenden overeenkomstig artikel 93, lid 2, van het Verdrag te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken (5),

Overwegende hetgeen volgt:

I

Bij schrijven van 26 augustus 1986 heeft de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Gemeenschappen aan de Commissie gegevens verstrekt over afzetbevorderingsfondsen voor de sectoren pluim- en kleinvee en groenten en fruit. Op 3 april 1986 had de Commissie verzocht om inlichtingen over de voor de sector pluim- en kleinvee geldende wettelijke bepalingen, waaromtrent haar inlichtingen ter kennis waren gebracht.

De betrokken maatregelen zijn ingesteld bij koninklijk besluit van 28 februari 1985, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 14 oktober 1985 en 23 april 1986. Daarin is een regeling opgenomen om de bevordering van de afzet van de betrokken produkten te financieren door de inning van verplichte bijdragen. Volgens de door de Belgische autoriteiten verstrekte gegevens wordt steun verleend voor reclamecampagnes, deelneming aan jaarbeurzen, tentoonstellingen, marktverkenningen, congressen, enz.

Een en ander wordt gefinancierd uit middelen die uit verplichte bijdragen worden verkregen. Deze bijdragen worden door de NDALTP (Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten) op de binnenlandse markt (produktie, handel, verpakking, slachterij) en ook bij invoer (eieren in de schaal met uitzondering van broedeieren, eiprodukten, vlees van pluimvee, mengvoeders) en bij uitvoer (eiprodukten, groenten en fruit met inbegrip van witloof) geïnd. Het ontstaansfeit voor de inning is, al naar het geval, de hoeveelheid, de waarde of de beroepswerkzaamheid. In de onderscheiden koninklijke besluiten zijn de bedragen van de geïnde bijdragen vermeld.

De Belgische autoriteiten hebben ook medegedeeld dat de van het bedrijfsleven afkomstige middelen worden aangevuld met een subsidie van de Staat. Het betreft een gedeelte van het bedrag dat de Staat voor de bevordering van de afzet van landbouwprodukten aan de NDALTP betaalt.

(1) PB nr. L 282 van 1. 11. 1975, blz. 49.
(2) PB nr. L 286 van 20. 10. 1988, blz. 2.
(3) PB nr. L 118 van 20. 5. 1972, blz. 1.
(4) PB nr. L 198 van 26. 7. 1988, blz. 1.
(5) PB nr. C 275 van 14. 10. 1987, blz. 2.

II

Bij schrijven van 30 maart 1987 heeft de Commissie de Belgische Regering laten weten dat zij had besloten ten aanzien van deze steunmaatregelen de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden omdat zij zowel met betrekking tot het aspect van de inning van de bijdragen als met betrekking tot dat van de steun in eigenlijke zin, over onvoldoende gegevens beschikte.

In het kader van deze procedure heeft de Commissie de Belgische Regering aangemaand haar opmerkingen te maken.

De Commissie heeft ook de overige Lid-Staten en de andere belanghebbenden dan de Lid-Staten aangemaand hunnerzijds opmerkingen te maken.

III

In brieven van 5 augustus 1987 en 21 december 1987 hebben de Belgische autoriteiten aan de Commissie het volgende medegedeeld:

— het feit dat wat de steun in eigenlijke zin betreft alle campagnes voor afzetbevordering van de NDALTP voldoen aan de negatieve en positieve criteria die zijn vermeld in de kadervoorschriften betreffende nationale steun voor reclame;

— een ontwerp-decreet tot afschaffing van de bijdragen die worden geïnd bij de invoer van eieren in de schaal, eiprodukten en vlees van pluimvee.

Ten slotte zij nog vermeld dat dit ontwerp-decreet op 25 april 1988 is vastgesteld en op 14 mei 1988 in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

IV

De Belgische autoriteiten hebben niet voldaan aan de verplichting die krachtens artikel 93, lid 3, van het Verdrag op hen rust, in de eerste plaats omdat zij deze steunmaatregelen niet in de ontwerpfase hebben gemeld, en in de tweede plaats omdat zij deze maatregelen ten uitvoer hebben gelegd zonder dat de Commissie zich erover had kunnen uitspreken.

Deze steunmaatregelen, die worden gefinancierd uit de verplichte bijdragen en uit de subsidie van de Staat, kunnen door de begunstiging van de betrokken sectoren het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloeden en de mededinging vervalsen of dreigen te vervalsen in de zin van artikel 92, lid 1, van het Verdrag. Zij zijn echter wel in overeenstemming met de kadervoorschriften voor nationale steunmaatregelen voor reclame voor landbouwprodukten en bepaalde produkten die niet onder bijlage II van het EEG-Verdrag vallen, met uitzondering van visserijprodukten (1). Zij kunnen de ontwikkeling van de betrokken sectoren vergemakkelijken zonder de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt zodanig te veranderen dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad, zodat zij onder de afwijking van artikel 92, lid 3, onder c), van het Verdrag kunnen vallen.

Deze conclusie mag evenwel niet worden getrokken, omdat sommige van deze steunmaatregelen worden gefinancierd uit heffingen die in strijd zijn met de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 12 en volgende van het Verdrag, welke verplichtingen op landbouwgebied overigens volkomen uitwerking hebben (gevoegde zaken 90/63 en 91/63 van 13 november 1964, Commissie tegen Groothertogdom Luxemburg en Koninkrijk België, Jurisprud. X, blz. 1277).

Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen vormt de financiering van staatssteun door middel van een verplichte bestemmingsheffing immers een wezenlijk onderdeel van de betrokken steunmaatregel en moet bij de beoordeling van een dergelijke steunmaatregel niet alleen de steunmaatregel zelf, maar ook de financiering ervan aan het Gemeenschapsrecht worden getoetst (zaak 47/69 van 25 juni 1970, Frankrijk tegen Commissie, Jurisprud. XVI, blz. 487).

In dit verband wordt gewezen op de volgende bepalingen van artikel 3, leden 2 en 3, van het koninklijk besluit van 28 februari 1985: „de producent van groenten voor vers verbruik betaalt een bijdrage van 40 Bfr. per are teeltoppervlakte onder glas, met een minimumbijdrage van 1 000 Bfr. per bedrijf, 22,5 Bfr. per are teeltoppervlakte onder plastiek, met een minimumbijdrage van 500 Bfr. per bedrijf en 15 Bfr. per are teeltoppervlakte volle grond, met een minimumbijdrage van 500 Bfr. per bedrijf" en „de door de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten erkende uitvoerders van groenten en fruit betalen een bijdrage van 5 000 Bfr. per jaar".

Aangezien de grondslagen voor deze heffingen niet vergelijkbaar zijn, moet de bijdrage bij uitvoer worden beschouwd als een heffing van gelijke werking als een met artikel 12 van het Verdrag onverenigbaar douanerecht bij uitvoer.

Hetzelfde geldt voor artikel 1 van het koninklijk besluit van 25 april 1988 tot wijziging van artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 februari 1985. In lid 4 van het gewijzigde artikel 2 komen de volgende bepalingen voor: „de gespecialiseerde eiproduktenbedrijven betalen een jaarlijkse bijdrage van 12 000 Bfr." en „de door de Nationale Dienst voor Afzet van Land- en Tuinbouwprodukten erkende uitvoerders van eiprodukten (...) betalen een jaarlijkse bijdrage van 30 000 Bfr.".

Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Justitie dient deze bijdrage te worden beschouwd als een heffing van gelijke werking als een met artikel 12 van het EEG-Verdrag onverenigbaar douanerecht bij uitvoer, omdat de uitgevoerde produkten daardoor zwaarder worden belast dan produkten die op het nationale grondgebied in de handel worden gebracht (zaak 51/74 van 23 januari 1975, Van der Hulst tegen Produktschap voor siergewassen, Jurisprud. 1975, blz. 79).

Aangezien de beschikbare gegevens niet de mogelijkheid bieden de steun die uit de genoemde met artikel 12 van het Verdrag strijdige bijdragen wordt gefinancierd, te onderscheiden van die welke wordt gefinancierd uit de overige bijdragen en uit de subsidie van de Staat, geldt voor alle steun die op grond van artikel 1 van de wet van 11 april 1983 door de NDALTP zowel in de sectoren pluim- en kleinvee als in die van groenten en fruit wordt gefinancierd, dat deze niet als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt kan worden beschouwd en derhalve dient te worden afgeschaft.

(1) PB nr. C 302 van 12. 11. 1987, blz. 6.

Met deze beschikking wordt niet vooruitgelopen op de eventuele consequenties die de Commissie hieraan kan verbinden voor wat de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid door het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw aangaat,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De steunmaatregelen die worden gefinancierd uit de bijdragen welke op grond van het koninklijk besluit van 28 februari 1985, laatstelijk gewijzigd bij het koninklijk besluit van 25 april 1988, worden geïnd, zijn in het licht van artikel 93, lid 3, van het Verdrag onwettig. Voorts zijn zij onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt in de zin van artikel 92 van het Verdrag en moeten worden ingetrokken.

Artikel 2

De Belgische Regering dient de Commissie binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beschikking in kennis te stellen van de maatregelen die zij heeft genomen om aan deze beschikking te voldoen.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk België.

Gedaan te Brussel, 30 november 1988.

Voor de Commissie

Frans ANDRIESSEN

Vice-Voorzitter